جام جم

www.jamejamdaily.ir

یکشنبه
۱۸ اردیبهشت ماه ۱۴۰۱

روزنامه فرهنگی، اجتماعی
صبح ایران، ۶ شوال ۱۴۴۳
۲۰ صفحه، سال بیست‌وسوم
شماره ۶۲۰۷، قیمت در استان
تهران و البرز ۳۵۰۰ تومان
و دیگر استان‌ها ۲۵۰۰ تومان
Saturday - May 8, 2022

گزارش اختصاصی خبرنگار «جام جم» از عراق

پایان ماه عسل خودروهای ایرانی

واردات خودرو، فعلا ممنوع است مگر به‌ازای صادرات خودرو. بر اساس قانونی که البته هنوز ابلاغ نشده، اگر کسی بخواهد خودرویی وارد کند باید به میزان ارزش خودروی وارداتی، ماشین ایرانی را صادر کند. سؤال اصلی اینجاست که خودرو را باید دقیقا به کجا صادر کرد؟ تنها چند بازار اصلی برای خودروهای ایرانی وجود داشته و دارد که یکی از آنها عراق است. کشوری که در سال‌های نه‌چندان دور میزبان برخی خودروهای ایرانی مانند پراید، پژو پارس، ۴۰۵ و... بود اما این روزها دیگر علاقه‌ای به آن ندارد. از نظر عراقی‌ها، کیفیت و قیمت خودروی ایرانی دیگر جذابیتی برای مردم ندارد و کسانی که قصد خرید خودرو دارند، به‌راحتی می‌توانند خودروهای بهتری را صاحب شوند. یکی از فعالان بازار خودروی نجف می‌گوید: «تنها نکته مثبت برای حضور خودروهای ایرانی در بازار عراق، قیمت ارزان و مصرف سوخت پایین آن بود که البته با ورود خودروهای خارجی کم‌مصرف، این اقبال به‌شدت کاهش یافته است. در شرایط فعلی، عمده خودروهای ایرانی موجود در بازار عراق، خودروهای کارکرده است که قیمت آنها بین ۴۰۰۰ تا ۷۰۰۰ دلار متفاوت است مثلا خودروهای دست‌دوم پراید و پژو ۴۰۵ به ترتیب بین ۴۰۰۰ و ۶۰۰۰ دلار فروخته می‌شود.» برخلاف تصور عامه مردم در ایران مبنی بر صادرات خودروهای باکیفیت به عراق، عمده خودروهایی که وارد بازار می‌شود از کیفیت پایین‌تری نسبت به نمونه مشابه آن در بازار ایرانی برخوردار هستند. با وجود این کیفیت پایین، قیمت برخی خودروهای ایرانی در مقاطعی به ۱۲ هزار دلار نیز رسید.

ادامه در صفحه ۳

قلعه‌نویی:
از سازمان لیگ گفتند
«بانیاما» مشکلی ندارد

بحران گابنی لیگ برتر

۴

جلد دوم جام جم

آغاز انتشار ۸ صفحه ویژه
فرهنگ، هنر، رسانه و جامعه

۵

نقدی بر «سگ بند» که جزو ۵ فیلم پرفروش تاریخ سینمای ایران شد

این ۳۰ میلیارد افتخار ندارد

آیا می‌توان رقم فروش حدود ۳۰ میلیارد تومانی با بلیت ۴۵ هزار تومانی را افتخاری برای این فیلم و هر اثر دیگری دانست؟ فیلمی که تعداد مخاطبان آن حتی به یک میلیون نفر هم نمی‌رسد که در مقیاس جمعیت کشور، رقم ناچیز و ناامیدکننده‌ای است و فاصله بعیدی با تعداد مخاطبان چند میلیونی آثار پرمخاطب دهه‌های دور سینمای ایران دارد.

۹

اهداف واشنگتن
از بازتولید داعش
در افغانستان چیست؟

مأموریت تروریست‌های کوکی آمریکا

هفته گذشته، منابع محلی در کابل از وقوع انفجار در مسجد خلیفه صاحب در سه راه علاءالدین در جاده دارالامان شهر کابل خبر دادند. در این انفجار، ده‌ها نفر از شیعیان روزه دار شهید شدند.

۱۸

سفر امیر قطر به تهران
چگونه فصل جدیدی
از روابط ایران و حوزه
خلیج‌فارس را رقم می‌زند؟

پیشنهاد برای گفت‌وگوهای خلیج‌فارسی

این روزها که اتمسفر جدیدی در ارتباط با کشورهای حوزه خلیج‌فارس و ایران شکل گرفته و سطح رایزنی‌ها افزایش چشمگیری داشته، قطری‌ها بیش از بقیه، روی بورس هستند و با ما رفت‌وآمد می‌کنند. به‌ویژه این‌که در پاییز امسال هم جام‌جهانی در پیش است و ...

۲

یادداشت

شلیک به رویای اروپای متحد

حنیف غفاری
دکترای روابط بین‌الملل

اتحادیه اروپا در وضعیت کما قرار دارد. این گزاره را بارها از زبان تحلیلگران و حتی سیاستمداران در کشورهای مختلف اروپایی شنیده‌ایم. برخی تحلیلگران از این نیز فراتر رفته و با چینش مولفه‌هایی مانند تحقق برگزیت (خروج رسمی انگلیس از اروپای واحد)، رشد جریان‌های ملی‌گرایانه در فرانسه و آلمان و بی‌تفاوتی بسیاری از شهروندان اروپایی نسبت به بنیان‌ها و قواعد اولیه شکل‌دهنده این مجموعه، سقوط و انهدام اروپای واحد را پیش‌بینی می‌کنند. نارضایتی عمومی شهروندان اروپایی از بحران‌های امنیتی و اقتصادی اروپا، با رشد تصاعدی ملی‌گرایی در قاره سبز عجین شده است. در کشور فرانسه، ژان مارین لوپن، رهبر جریان ملی‌گرای راست افراطی، حتی پس از شکست مقابل مکرون، برای فتح کاخ الیزه و بیرون راندن رئیس‌جمهور ناتوان و حداقلی فرانسه از قدرت خیز برداشته است.

ملی‌گرایان اروپایی از جمله لوپن بارها اتحادیه اروپا را به یک زندان تشبیه کرده و خواستار بر هم زدن قواعد جاری در این مجموعه و بازگشت به ملی‌گرایی هستند. واقعیت این است اروپای واحد، امروز نه‌تنها در بحران و بن‌بست، بلکه در یک قدمی سقوط قرار گرفته است. در سال ۱۹۵۷ میلادی و با امضای توافق‌نامه مشترک اقتصادی رم میان شش‌کشور اروپایی، اتحادیه اروپا پی‌ریزی شد. سرانجام سال ۱۹۹۳، توافق ماستریخت چارچوب قانونی اتحادیه اروپا را تعیین کرد. در سال ۱۹۸۵ میلادی پیمان شنگن به امضای اولیه پنج کشور اروپایی رسید و سپس به سراسر اروپا گسترش یافت. واحد پول یورو نیز سال ۱۹۹۹ به عنوان واحد پول مشترک اروپا تعریف شد. از ۲۸ عضو اتحادیه اروپا، هم اکنون ۱۹ کشور عضو منطقه یورو هستند. سران غربی هرگز تصور نمی‌کردند در عرض کمتر از ۲۵ سال، شاهد گذار شهروندان از ساختارهای اولیه اتحادیه اروپا و منطقه یورو باشند.

در حال حاضر، انگلیس دیگر در اتحادیه اروپا عضویت ندارد. در فرانسه نیز مکرون به یکی از آسیب‌پذیرترین سیاستمداران اروپایی تبدیل شده است. بسیاری از معترضان فرانسوی اساسا دوگانه مکرون- لوپن را بدترین دوگانه انتخاباتی ممکن قلمداد کرده و تاکید داشتند کشورشان باید خود را برای پذیرش دولتی ضعیف، حداقلی و ناتوان که با آرای سلبی شهروندان (و نه آرای ایجابی آنها) انتخاب شده، آماده کند. این پیش‌بینی اکنون به وقوع پیوسته است. بدون شک مارین لوپن و همراهانش، از لشکر ۴۲ درصدی طرفدارانشان به‌سادگی نخواهند گذشت. ملی‌گرایان قلب اروپای واحد و منطقه یورو را هدف قرار داده و در شبکه‌سازی در سراسر کشورهای عضو و غیرعضو در اتحادیه اروپا با سرعت عمل کرده‌اند. رشد آرای ملی‌گرایان در انتخابات ریاست‌جمهوری فرانسه معلول همین شبکه‌سازی قوی است. در مقابل، احزاب سنتی در اروپا که گردش قدرت همواره میان آنها جریان داشته است، اکنون باید در گوشه‌ای نشسته و نظاره‌گر تخریب سنگ بنایی باشند که خود، آن را بنا نهاده‌اند. به نظر می‌رسد ماجرا به این نقطه نیز ختم نشود و در آینده شاهد شکل‌گیری معادلات پیچیده‌تری در اروپا باشیم.

دیدگاه

تحریم سپاه دور باطل است

محمد اسماعیل کوثری
نماینده تهران

مجلس سنای آمریکا با تصویب دومین طرح ضد ایرانی خود مسیر باطلی را طی کرد. تصویب طرح‌هایی از این دست و تاکید بر اصرار اقدامات گذشته از سوی مقامات آمریکا نشان می‌دهد ایالات‌متحده چه در حوزه سیاسی و دیپلماتیک و چه در حوزه تقنین به‌هیچ‌وجه قصدی برای حل مشکلات موجود و همچنین گره‌گشایی از مذاکرات وین ندارد و همچنان بر طبل ادعاهای باطل و واهی خود می‌کوبد.

واقعیت این است که موقعیت و وضعیت ایران در مواجهه با برجام و همچنین گفت‌وگوها با طرف‌های مقابل در وین کاملا روشن است. ما در ادامه پایبندی خود بر مفاد برجام اعلام کردیم همچنان مسیر گفت‌وگو و مذاکره را طی می‌کنیم و اگر طرف‌های مقابل از عزم جدی برای حل مسأله برخوردار باشند، رسیدن به یک توافق منصفانه و مبتنی بر احترام متقابل دور از دسترس نیست، چون اساسا ایران در این توافق خلف وعده نکرده بلکه این مقامات آمریکا بودند که با اعلام ترامپ، رئیس‌جمهور پیشین آمریکا مسیر خروج از این توافق بین‌المللی را طی کردند. همچنین این آمریکایی‌ها بودند که در زمان جو بایدن برای اجرایی شدن توافق برجام حداقل در لفظ اعلام آمادگی کردند و از آنجا که جمهوری اسلامی ایران از منطق روشنی در مواجهات بین‌المللی برخوردار است، مثل گذشته بیان کرده که محدودیتی برای حضور در گفت‌وگوهای بین‌المللی ندارد اما مسأله این است که این بار ایران شرایط و مطالبات به‌حق خود را پیش از مذاکره اعلام کرده و بر اساس برنامه‌ای که ارائه‌شده به‌هیچ‌وجه زیر بار توافقی که همه شروطش مبنی بر لغو همه تحریم‌ها باشد، نخواهد رفت. این نکته را هم باید مورد تاکید قرار داد که به‌هیچ‌وجه قرار نیست زیاده‌خواهی‌های آمریکا مبنی بر برخورد گزینشی با مسأله تحریم‌ها برای جمهوری اسلامی قابل‌قبول باشد. آمریکایی‌ها اساسا از جایگاهی برخوردار نیستند که عنوان کنند ما بر اساس خواسته و میل خود با حذف بخشی از تحریم‌ها موافقیم و درعین‌حال بر ادامه تحریم سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اصرار داریم. اساسا مگر می‌شود یکی از نیروهای نظامی ایران که از بودجه، اعتبار و جایگاه مشخصی در بین ملت و نظام جمهوری اسلامی برخوردار است، مورد تحریم قرار گیرد و ایران هم این شرط را بپذیرد. موضوع دیگر این‌که سیاست‌های منطقه‌ای ایران هم کاملا مشخص است و اساسا این مسأله به‌هیچ‌وجه جایگاهی در مذاکرات هسته‌ای ایران در وین نخواهد داشت. طرف‌های مقابل هم می‌دانند نهاد رسمی و قانونی سپاه پاسداران نه با تشخیص خود بلکه بر اساس سیاست‌های تعیین‌شده از سوی نظام جمهوری اسلامی ایران در منطقه غرب آسیا فعالیت دارند و نادیده گرفتن این موضوع و اصرار بر تحریم این نهاد مردمی به‌طورکلی خطاست.

نگاه

تحریم سپاه و تکرار یک تجربه شکست‌خورده

ابراهیم عزیزی
نایب رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی

دومین طرح ضدایرانی مجلس سنای آمریکا با محوریت تمدید تحریم علیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به تصویب رسید. واقعیت آن است که نظام سیاسی و حقوقی ایالات متحده در مواجهه با ایران مسیری را در پیش گرفته که به ذهن مثل معروف «آزموده را آزمودن خطا است» متبادر می‌شود. باید به سران آمریکا گفت که امتحان کردن مردم شریف ایران کاری خطا و ناپسند است و البته این رویکردی است که ایالات متحده به‌رغم تجارب گذشته بار دیگر آن را تکرار می‌کند. ملت ایران سال‌هاست که در مقابل زیاده‌خواهی آمریکا ایستادگی و حتی در بسیاری از مواقع دولتمردان این کشور را مجبور به عقب‌نشینی کرده است. روند ماجرا نشان می‌دهد که آمریکایی‌ها چاره‌ای جز پذیرش مطالبات ملت ایران ندارد و این حربه‌ها که با عنوان تحریم هرازگاهی از سوی دولتمردان و نمایندگان مجلس آمریکا مطرح می‌شود هیچ خللی در عزم و اراده جمهوری اسلامی وارد نخواهد کرد. هیچ تردیدی نیست که هدف اصلی از اعلام چنین تحریم‌هایی مقابله با نفوذ منطقه‌ای ایران است و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هم به‌عنوان بازوی توانمند ملت و نظام از همه ابزارهای ممکن برای حمایت از مردم مظلوم منطقه بهره می‌برد و هیچ اعتنایی به عناوینی مثل تحریم یا فشار حداکثری از سوی غرب و به‌خصوص ایالات متحده ندارد. طرح‌های جدید تحریمی آمریکا با توجه به راهبردی که ایران اسلامی مبنی بر خنثی‌سازی تحریم‌ها در پیش گرفته و مدت‌هاست در دستور کار ارکان نظام قرار دارد مثل ترفندهای سابق غرب علیه ملت و دولت بی‌اثر خواهد شد. نکته دیگر آن‌که سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شجره طیبه پاک نظام است که امروز نه تنها یک نهاد صرفا نظامی نیست بلکه این مجموعه مردم‌پایه از اعتبار و جایگاه بلندی بین مردم ایران برخوردار است و حتی با توجه به اقدامات مهمی که در برخورد با آشوبگران منطقه‌ای انجام داده و علاوه بر آن با بهره‌گیری از بسیج عمومی در مسیر سازندگی، عمران و آبادانی در عراق و سوریه حرکت کرده به‌عنوان الگویی برای محور مقاومت و کانون‌های آزادیبخش منطقه و جهان درآمده است. ملت ایران همچنان که تاکنون نشان داده به‌هیچ‌وجه کوچک‌ترین اهانتی به بازوی توانمند جمهوری اسلامی را نمی‌پذیرد و در مقابل ادعاها و اطوارهای سیاسی با نام و نشانه‌هایی مثل تحریم خواهد ایستاد و از خواسته‌ها و مطالبات بحق ملی و بین‌المللی خود عقب‌نشینی نخواهد کرد.

درنگ

خطر زلزله در ساحل مکران؛ نتایج جدید

دکتر مهدی زارع
استاد پژوهشگاه زلزله‌شناسی

رشته کوه‌های مکران در جنوب شرقی ایران و جنوب غربی پاکستان روی فرورانش ورقه عربی در زیر ورقه اوراسیا تشکیل شده است. بررسی تاریخچه لرزه‌ای مکران نشان می‌دهد به‌رغم قرارگرفتن این ناحیه در یک پهنه فرورانش فعال، لرزه‌خیزی آن کم است و زمین‌لرزه‌های کمی از لحاظ تاریخی و ابزاری ثبت شده است. در دهه گذشته، از سال ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۸ چند زمین‌لرزه بزرگ در ناحیه لرزه زمین ساختی مکران (ایران و پاکستان) رخ داد. در ۲۹ فروردین ۱۳۶۲ زمین‌لرزه با بزرگای ۷ اولین رخداد بعد از زلزله ۱۹۴۵ (۷ آذر ۱۳۲۴ با بزرگای ۸ مکران) در پهنه فرورانش است که در شمال سراوان رخ داد. ژرفای زلزله ۲۹ فروردین ۱۳۶۲ سراوان ۶۵ کیلومتر بود و مشخصا با سازوکار کششی روی گسل فرورانش مکران (بسیار شبیه زلزله ۳۰ سال بعد در ۲۷ فروردین ۱۳۹۲ در همان ناحیه) رخ داد. در پهنه فرورانش مکران اولین زمین لرزه بزرگ دهه گذشته در این منطقه، زلزله دالبندین پاکستان در ۲۹ دی ۱۳۸۹ با بزرگای ۷/۲ است. این زمین لرزه در جنوب غربی پاکستان، جنوب قوس آتشفشانی مکران- بلوچستان روی پهنه فرورانش و در ژرفای ۷۰ کیلومتری زمین رخ داد. در ۲۷ فروردین ۱۳۹۲ زمین‌لرزه گشت، در شمال سراوان در مکران با بزرگای ۷/۸ و مجددا بر پهنه فرورانش و در همان ژرفای ۷۰ کیلومتر رخ داد. شش ماه بعد در دوم مهر ۱۳۹۲ در آوران پاکستان و زلزله با بزرگی ۷/۷ رخ داد. فعالیت لرزه‌ای در منطقه مکران در جنوب شرقی ایران و جنوب غربی پاکستان قبل از زلزله ۱۹۴۵ را می‌توان در دو مرحله مشخص کرد. اول، در طول دوره ۳۰ تا ۱۰ سال قبل از رویداد اصلی، فراوانی وقوع زمین‌لرزه‌های متوسط تا بزرگ در منطقه بین منطقه گسیختگی ۱۹۴۵ و قوس آتشفشانی در شمال‌غربی گوادر نسبتا زیاد بود. این رویدادها در نزدیکی مرز برخورد ورقه اقیانوسی به ورقه قاره‌ای در مرز فرورانش شده رخ داده‌اند. دوم، فعالیت لرزه‌ای در امتداد ساحل در طول ۱۰ سال بلافاصله قبل از زلزله ۱۹۴۵ مکران که بیشتر این فعالیت در مجاورت کانون زلزله ۱۹۴۵ رخ داده‌اند. این الگوها از برخی جهات شبیه نمونه‌هایی هستند که قبل از برخی زمین‌لرزه‌های بزرگ در سایر نقاط جهان مشاهده شده‌اند. لرزه‌خیزی اخیر در غرب منطقه مکران (ساحل ایران) شبیه لرزه‌خیزی قبل از سال ۱۹۴۵ و احتمالا محل زلزله بزرگ بعدی مکران است. توزیع لرزه‌خیزی شبیه الگوی نان شیرینی «دونات» دارد. و ممکن است مشابه فعالیت لرزه‌ای مرتبط با زلزله ۱۹۴۵ در نزدیکی مرز ایران باشد. شواهد قطعی از یک زلزله قریب‌الوقوع ارائه نشده ولی الگوی رخداد زمین‌لرزه‌های رخ داده در ۱۲ سال اخیر با الگوی رخداد زلزله‌های قبل از زلزله ۱۹۴۵ مکران همخوانی دارد. از این جهت به نظر می‌رسد ضمن حفظ هوشیاری و بدون نگرانی، لازم است نهادهای متولی از فرمانداری و شهرداری تا نهادهای فعال در حوزه مدیریت بحران، ضمن توجه به رعایت استانداردهای ساخت و ساز و نظارت بر انجام آن، تمهیدات لازم برای مقابله با تبعات این رخداد برای آینده را در نظر بگیرند.

جام جم
موسسه فرهنگی- مطبوعاتی جام جم در نظر دارد با هدف ارتقاء کیفیت روزنامه جام جم از میان خوانندگان وفادار خود، نظرسنجی تلفنی به‌عمل آورد. لطفا در صورت تمایل، شماره تماس خود را به سرشماره ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ پیامک کنید تا همکاران ما با شما تماس بگیرند.
نظر شما ارزشمند است...